

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/196/2018
Identifikačné číslo spisu: 1413214911
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1413214911.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne J., bývajúcej v B., proti žalovanej Súkromnej SOŠ automobilovej Duálna akadémia, so sídlom v Bratislave, Jána Jonáša č. 5, IČO: 00 891 657, zastúpenej JUDr. Martou Michalkovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 3, o určenie neplatnosti výpovede a náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9 Cpr 2/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2017 sp. zn. 4 CoPr 11/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. marca 2017 č.k. 9 Cpr 2/2013-233: a/ určil, že je neplatná výpoveď z pracovného pomeru, ktorú dala žalovaná žalobkyni listom z 18. marca 2013 podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce (ďalej len „výpoveď“), b/ rozhodol, že o zvyšku nároku žalobkyne ohľadom určenia, že jej pracovný pomer naďalej trvá a o náhrade trov konania rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci. Vychádzal z toho, že výpoveď bola daná žalobkyni s odôvodnením, že sa stala nadbytočnou so zreteľom na počty žiakov a dotáciu hodín z predmetov jej aprobácie (matematika - fyzika), čo vyplývalo z písomného rozhodnutia organizácie z 20. februára 2013 o znížení stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce. V zmysle výpovede žalovaná nemá možnosť žalobkyňu naďalej zamestnávať na plný úväzok podľa pracovnej zmluvy, pracovný pomer na kratší pracovný čas žalobkyňa odmietla a žalovaná nemá žiadne iné voľné miesto, ktoré by jej mohla ponúknuť. Žalobkyňa listom z 20. marca 2013 oznámila žalovanej, že s výpoveďou nesúhlasí, pretože na pracovisku je viacero učiteľov poberajúcich starobný dôchodok, pracujúcich na plný úväzok a niektorí i s nadčasovými hodinami. Podľa jej názoru jej bola daná výpoveď z dôvodu zaujatosti voči jej osobe. Na podklade výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru o dôvodnosti žaloby v časti určenia neplatnosti výpovede. Žalovaná podľa neho v konaní nepreukázala nadbytočnosť žalobkyne, konkrétne to, že u nej došlo k zníženiu počtu žiakov a teda k zníženiu počtu

výučby hodín matematiky a fyziky. Výsluchom zástupkyne riaditeľky žalovanej zistil, že po odchode žalobkyne zo školy sa fyzika bez problémov vyučovala ďalej. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo teda možné vytvoriť žalobkyni plný pracovný úväzok a žalovaná aj naďalej potrebovala prácu vykonávanú dovtedy žalobkyňou. Navyše, žalovaná nepreukázala ani to, že odborovej organizácii predložila písomnú žiadosť o prerokovanie skončenia pracovného pomeru so žalobkyňou výpoveďou (podľa jeho zistení mala odborová organizácia k dispozícii len Príkaz riaditeľa č. X/XXXX, v ktorom bolo iba vo všeobecnosti uvedené, že riaditeľ školy ruší funkčné miesto učiteľa matematiky); odborová organizácia preto ani nemala možnosť posúdiť konkrétne dôvody, pre ktoré žalovaná dáva žalobkyni výpoveď.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. októbra 2017 sp. zn. 4 CoPr 11/2017 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny [§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Konštatoval, že súd prvej inštancie zákonu zodpovedajúcim spôsobom vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a správne ustálil, že žalovaná nepreukázala jednak nadbytočnosť žalobkyne v príčinnej súvislosti s organizačnou zmenou realizovanou na základe Príkazu riaditeľa č. 1/2013, jednak riadne prerokovanie výpovede odborovou organizáciou. S hodnotením dôkazov súdom prvej inštancie a s jeho právnymi závermi vyslovenými na základe tohto hodnotenia sa odvolací súd plne stotožnil. K odvolacej argumentácii žalovanej týkajúcej sa zníženia počtu hodín matematiky (v dôsledku ktorého sa žalobkyňa mala stať nadbytočnou), odvolací súd uviedol, že je správna úvaha súdu prvej inštancie, podľa ktorej žalobkyňa mohla mimo hodín matematiky vyučovať hodiny odučené inými pedagógmi v rámci nadčasov, prípadne hodiny neodborné. Pokiaľ žalovaná poukázala na § 7 ods. 4 zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 317/2009 Z.z.“), odvolací súd uviedol, že žalovaná nevyužila možnosť danú týmto ustanovením (doplňať pracovný úväzok zamestnancov) a v dôsledku toho nepreukázala nadbytočnosť žalobkyne. Jej argumentáciu, podľa ktorej relevantným bolo obdobie pred ukončením školského roku, považoval odvolací súd za úplne neopodstatnenú.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v danom prípade na vyriešení právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Uviedla, že pred daním výpovede bolo žalobkyni ponúknuté miesto učiteľky so skráteným úväzkom, žalobkyňa ale ponuku neprijala. Podľa názoru dovolateľky odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom výklade § 7 ods. 4 zákona č. 317/2009 Z.z. Vzhľadom na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, žiadala jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení označila dovolanie žalovanej za neopodstatnené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je

dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 písm. c/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 5 Cdo 94/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017).

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, je jeho (procesnou) povinnosťou: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ označením konkrétnych (odlišných, navzájom si protirečiacich) rozhodnutí dovolacieho súdu doložiť, že predmetná právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 dospel k záveru, že ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, je povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery). Podobne v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 141/2017 uviedol, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z uvedeného ustanovenia, neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré o danej právnej otázke zaujali rozdielne právne závery, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na myslí. Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Skutočnosť, že dovolateľ vyvodzujúci prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP neuvedie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sú rozdielne, považuje najvyšší súd za absenciu náležitostí dovolania v zmysle § 431 až § 435 CSP (porovnaj 1 Cdo 206/2016, 8 Cdo 141/2017, 8 Cdo 50/2017)

11. Žalovaná v danom prípade založila dovolanie na spochybnení správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom, nevysvetlila ale, ktorú právnu otázku považuje za relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. c/ CSP a ani žiadnymi konkrétnymi rozhodnutiami najvyššieho súdu nedoložila svoju argumentáciu o tom, že dovolací súd o otázke, ktorú má (dovolateľka) na myslí, rozhoduje rozdielne. So zreteľom na to neboli dané procesné predpoklady, aby dovolací súd pristúpil k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

12. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

13. Z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie, dovolací súd odmietol dovolanie žalovanej podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o náhrade trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.